4. na zahtjev tijela za nadzor tržišta ne utvrdi i ne priopći informacije relevantne za sljedivost proizvoda odnosno informacije o svim gospodarskim subjektima koji su im isporučili proizvod odnosno dio, komponentu ili bilo koji softver koji su ugrađeni u proizvod i informacije o svim gospodarskim subjektima kojima su isporučili proizvod (članak 15. stavak 3. Uredbe (EU) 2023/988)

5. nije dao informacije navedene u članku 15. stavku 2. Uredbe (EU) 2023/988 u razdoblju od deset godina nakon što mu je isporučen proizvod ili nakon što je drugom subjektu isporučio proizvod, ovisno o tome što je primjenjivo (članak 15. stavak 4. Uredbe (EU) 2023/988)

6. nije dao informacije navedene u članku 15. stavku 3. Uredbe (EU) 2023/988 u razdoblju od šest godina nakon što mu je isporučen proizvod odnosno dio, komponenta ili bilo koji softver koji su ugrađeni u proizvod ili nakon što je drugom subjektu isporučio proizvod, ovisno o tome što je primjenjivo (članak 15. stavak 5. Uredbe (EU) 2023/988)

7. ne ispunjava obveze odgovorne osobe za proizvode stavljene na tržište u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) 2023/988

8. ne ispunjava obveze u pogledu prodaje na daljinu u skladu s člankom 19. Uredbe (EU) 2023/988

9. ne ispunjava obveze u pogledu dostave informacija potrošačima u skladu s člankom 35. stavcima 1., 2. i 4. Uredbe (EU) 2023/988

10. nije osigurao da je obavijest o opozivu proizvoda napisana na jeziku koji potrošači mogu lako razumjeti sukladno članku 4. ovoga Zakona i ne ispunjava elemente utvrđene u članku 36. stavku 2. točkama (a) do (g) Uredbe (EU) 2023/988

11. nije ponudio potrošaču pravno sredstvo iz članka 37. stavka 2. Uredbe (EU) 2023/988 na način uređen člankom 37. stavkom 5. Uredbe (EU) 2023/988 (članak 37. stavak 1. Uredbe (EU) 2023/988).

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 2000,00 do 6630,00 eura.

(3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba – obrtnik i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost novčanom kaznom u iznosu od 1000,00 do 8000,00 eura.

Pravilo o izboru vrste i mjere kazne

Članak 18.

Određujući vrstu i mjeru kazne koju će primijeniti, sud će uzeti u obzir sve okolnosti koje utječu da kazna po vrsti i mjeri bude lakša ili teža (olakotne i otegotne okolnosti) kao što su:

– narav povrede

– težina povrede

– opseg i trajanje povrede

– svaka radnja koju je trgovac poduzeo kako bi ublažio ili popravio štetu koju su potrošači pretrpjeli

– prijašnje utvrđene povrede trgovca

– financijska dobit koju je ostvario ili gubici koje je izbjegao zbog povrede prava potrošača, ako su ti podaci dostupni i

– sankcije izrečene za istu povredu u drugim državama članicama u prekograničnim slučajevima ako su informacije o takvim sankcijama dostupne putem mehanizma uzajamne pomoći uspostavljenog Uredbom (EU) 2017/2394 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2017. o suradnji između nacionalnih tijela odgovornih za izvršavanje propisâ o zaštiti potrošača i o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 2006/2004 (Tekst značajan za EGP) (SL L 345, 27. 12. 2017.).

Obveza izvješćivanja Europske komisije

Članak 19.

Ministarstvo nadležno za gospodarstvo najkasnije dvije godine nakon donošenja provedbenog akta iz članka 24. stavka 2. Uredbe (EU) 2023/988 i svake godine nakon toga priopćava Europskoj komisiji podatke o primjeni Uredbe (EU) 2023/988.

ZAVRŠNA ODREDBA

Stupanje na snagu

Članak 20.

Ovaj Zakon stupa na snagu prvoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 022-02/25-01/25
Zagreb, 30. travnja 2025.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik
Hrvatskoga sabora
Gordan Jandroković, v. r.

1017

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OBNOVLJIVIM IZVORIMA ENERGIJE I VISOKOUČINKOVITOJ KOGENERACIJI

Proglašavam Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 30. travnja 2025.

Klasa: 011-02/25-02/47
Urbroj: 71-10-01/2-25-2
Zagreb, 2. svibnja 2025.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Zoran Milanović, v. r.

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OBNOVLJIVIM IZVORIMA ENERGIJE I VISOKOUČINKOVITOJ KOGENERACIJI

Članak 1.

U Zakonu o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (»Narodne novine«, br. 138/21. i 83/23.) u članku 2. iza stavka 4. dodaje se stavak 5. koji glasi:

»(5) U postupku izdavanja odobrenja, certificiranja i izdavanja dozvola primjenjuju se načela objektivnosti, transparentnosti, razmjernosti, jednakog postupanja prema podnositeljima zahtjeva i uzimanja u obzir posebnosti pojedinih tehnologija obnovljive energije.«.

Članak 2.

U članku 4. stavku 1. točki 18. riječ: »korisniku« zamjenjuje se riječju: »kupcu«.

Točke 24. i 25. mijenjaju se i glase:

»24. *korisnik postrojenja za samoopskrbu* je onaj aktivni kupac električne energije kategorije kućanstvo uključujući ustanove, koji unutar svojih instalacija ima priključeno postrojenje za samoopskrbu električnom energijom iz obnovljivih izvora energije ili visokoučinkovite kogeneracije kojom se podmiruju potrebe krajnjeg kupca, čije povremene viškove električne energije unutar obračunskog razdoblja može otkupiti opskrbljivač ili otkupljivač na maloprodajnom tržištu električne energije s kojim postoji sklopljen odgovarajući ugovor

25. *krajnji kupac s vlastitom proizvodnjom* je aktivni kupac električne energije koji unutar svojih instalacija ima priključeno proizvodno postrojenje za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije ili visokoučinkovite kogeneracije kojom se podmiruju potrebe krajnjeg kupca i s mogućnošću predaje povremenog viška proizvedene električne energije unutar obračunskog razdoblja u prijenosnu ili distribucijsku mrežu sklapanjem odgovarajućeg ugovora u skladu s propisima kojima se uređuje tržište električne energije«.

Iza točke 32. dodaje se nova točka 33. koja glasi:

»33. *obnova šuma* je izmjena generacija zrelih sastojina i stabala u šumi prirodnim i umjetnim načinima, uključujući uspostavu šume na mjestu gdje je uništena vatrom, olujom i drugim prirodnim uzrocima«.

Dosadašnje točke 33. do 41. postaju točke 34. do 42.

Dosadašnja točka 42., koja postaje točka 43., mijenja se i glasi:

»43. *potrošač vlastite obnovljive energije* je aktivni kupac koji na svojim obračunskim mjernim mjestima proizvodi električnu energiju iz obnovljivih izvora za vlastitu potrošnju i koji može skladištiti ili prodavati električnu energiju iz obnovljivih izvora koju je sam proizveo, uz uvjet da potrošačima vlastite obnovljive energije koji nisu kućanstva te aktivnosti ne čine njihovu glavnu komercijalnu ili profesionalnu djelatnost«.

U dosadašnjoj točki 43., koja postaje točka 44., riječi: »ili stambenom kompleksu, pod uvjetom da se priključuju na niskonaponski vod zajedničke srednjonaponske distribucijske trafostanice« brišu se.

Dosadašnje točke 44. do 59. postaju točke 45. do 60.

U dosadašnjoj točki 60., koja postaje točka 61., riječ: »korisnici« zamjenjuje se riječju: »kupci«.

Dosadašnje točke 61. do 63. postaju točke 62. do 64.

Članak 3.

Naslov iznad članka 5.a mijenja se i glasi: »*Registar i registracija zajednica obnovljive energije*«.

Članak 5.a mijenja se i glasi:

»(1) Zajednice obnovljive energije upisuju se u registar zajednica obnovljive energije koji vodi Agencija.

(2) Upis u registar iz stavka 1. ovoga članka provodi se na temelju zahtjeva za upis u registar, prema odredbama pravila o registru zajednica obnovljive energije koja donosi Agencija i objavljuje na svojim mrežnim stranicama.

(3) Registar iz stavka 1. ovoga članka mora sadržavati sljedeće podatke o zajednici obnovljive energije: naziv, OIB, sjedište, broj članova zajednice obnovljive energije, podatke o prostornom obuhvatu na kojem djeluje zajednica obnovljive energije i druge podatke.

(4) Podaci o zajednici obnovljive energije iz registra objavljuju se na mrežnim stranicama Agencije.

(5) Zajednica obnovljive energije dužna je dostaviti podatke Agenciji u skladu s pravilima iz stavka 2. ovoga članka.«.

Članak 4.

U članku 7. stavku 1. riječi: »36,6 %« zamjenjuju se riječima: »42,5 %«.

Članak 5.

U članku 9. stavku 2. iza točke 9. dodaje se nova točka 10. koja glasi:

»10. informacije na koji način je osigurano da se potpora za energiju iz obnovljivih izvora proizvedenu putem spaljivanja otpada ne dodjeljuje ako nisu ispunjene obveze odvojenog sakupljanja otpada«.

Dosadašnje točke 10. do 15. postaju točke 11. do 16.

Članak 6.

U članku 16. iza stavka 9. dodaje se stavak 10. koji glasi:

»(10) Energija iz obnovljivih izvora proizvedena spaljivanjem otpada ne ostvaruje pravo na potporu ako nisu ispunjene propisane obveze odvojenog sakupljanja otpada.«.

Članak 7.

U članku 23. stavku 2. riječi: »kn/kWh« zamjenjuju se riječima: »EUR/kWh«.

Članak 8.

Iza članka 28. dodaju se naslovi iznad članaka i članci 28.a, 28.b i 28.c koji glase:

»Kriteriji održivosti i uštede emisija stakleničkih plinova za biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase

Članak 28.a

(1) Energija iz biogoriva, tekućih biogoriva i goriva iz biomase, koja ispunjava kriterije održivosti i uštede emisija stakleničkih plinova iz stavaka 7. do 14. ovoga članka, uzima se u obzir za:

1. doprinos cilju Republike Hrvatske iz članka 7. ovoga Zakona i udjelima obnovljive energije

2. ocjenjivanje poštivanja obveza povezanih s obnovljivom energijom

3. prihvatljivost za financijsku potporu za potrošnju biogoriva, tekućih goriva i goriva iz biomase.

(2) Biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase proizvedena iz otpada i ostataka, osim ostataka iz poljoprivrede, akvakulture, ribarstva i šumarstva, za potrebe iz stavka 1. ovoga članka uzimaju se u obzir samo ako ispunjavaju kriterije uštede emisija stakleničkih plinova iz stavka 14. ovoga članka.

(3) Na otpad i ostatke koji se prerađuju u proizvod koji prethodi daljnjoj preradi u biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase primjenjuje se odredba stavka 2. ovoga članka.

(4) Na električnu energiju, grijanje i hlađenje proizvedene iz miješanog komunalnog otpada ne primjenjuju se kriteriji uštede emisija stakleničkih plinova iz stavka 14. ovoga članka.

(5) Goriva iz biomase ispunjavaju kriterije održivosti i uštede emisija stakleničkih plinova, navedene u stavcima 7. do 14. ovoga članka, ako se upotrebljavaju u postrojenjima za proizvodnju električne energije, grijanja i hlađenja ili goriva, s ukupnom ulaznom toplinskom snagom jednakom 7,5 MW ili višom ako je riječ o krutim gorivima iz biomase i s ukupnom ulaznom toplinskom snagom od najmanje 2 MW ako je riječ o plinovitim gorivima iz biomase.

(6) Kriteriji održivosti i uštede emisija stakleničkih plinova navedeni u stavcima 7. do 14. ovoga članka primjenjuju se bez obzira na zemljopisno podrijetlo biomase.

(7) Biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase proizvedena iz otpada i ostataka koji nisu iz šumarstva, već od poljoprivrednog zemljišta uzimaju se u obzir za potrebe iz stavka 1. ovoga članka ako operatori ili nacionalna tijela imaju uspostavljene planove praćenja ili upravljanja radi rješavanja utjecaja na kvalitetu tla i ugljik u tlu. Informacije o načinu praćenja i upravljanja tih utjecaja dostavljaju se u skladu s člankom 28.b stavkom 3. ovoga Zakona.

(8) Biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase proizvedena iz poljoprivredne biomase uzimaju se u obzir za potrebe navedene u stavku 1. ovoga članka ako nisu proizvedena od sirovina dobivenih na zemljištu koje je veoma važno za očuvanje bioraznolikosti odnosno zemljištu koje je u siječnju 2008. ili poslije toga imalo jedan od sljedećih statusa, neovisno o tome zadržava li zemljište i dalje taj status:

1. prašume i drugog pošumljenog zemljišta odnosno šume i drugog pošumljenog zemljišta s autohtonim vrstama na kojem ne postoje očigledni znakovi djelovanja čovjeka i značajnijeg narušavanja ekoloških procesa

2. šume velike bioraznolikosti i drugog pošumljenog zemljišta koje je bogato vrstama i nije degradirano, ili koje je relevantno nadležno tijelo definiralo kao zemljište velike bioraznolikosti, osim ako ne postoje dokazi da proizvodnja te sirovine nije utjecala na svrhe zaštite prirode

3. područja koja su zakonom određena kao zaštićena područja prirode ili ih je kao takve definiralo relevantno nadležno tijelo ili su namijenjena zaštiti rijetkih, ugroženih ili pogođenih ekosustava ili vrsta priznatih međunarodnim sporazumima ili uključenih na popise međuvladinih organizacija ili Međunarodnog saveza za očuvanje prirode na temelju njihova priznavanja, osim ako ne postoje dokazi da proizvodnja te sirovine nije utjecala na te svrhe zaštite prirode

4. travnjaka s velikom bioraznolikošću koji obuhvaća više od jednog hektara i koji je:

a) prirodan, odnosno travnjak koji bi bez djelovanja čovjeka ostao travnjakom i koji čuva prirodni sastav vrste i ekološka svojstva i procese ili

b) neprirodan, odnosno travnjak koji bez čovjekova djelovanja ne bi ostao travnjakom koji je bogat vrstama i nije degradiran te koji je relevantno nadležno tijelo definiralo kao travnjak velike bioraznolikosti, osim ako ne postoje dokazi da je proizvodnja sirovina nužna za očuvanje statusa travnjaka velike bioraznolikosti.

(9) Biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase proizvedena iz poljoprivredne biomase uzeta u obzir za potrebe navedene u stavku 1. ovoga članka ne smiju se proizvoditi iz sirovina dobivenih na zemljištu s velikim zalihama ugljika odnosno zemljištu koje je u siječnju 2008. imalo jedan od sljedećih statusa, ali koje taj status više nema:

1. močvare odnosno zemljišta pokrivena vodom ili zasićena vodom trajno ili veći dio godine

2. trajno pošumljena područja odnosno zemljišta koja obuhvaćaju više od jednog hektara s drvećem višim od pet metara i zastorom krošnje većim od 30 % ili drvećem koje taj prag može dosegnuti *in situ*

3. zemljište koje obuhvaća više od jednog hektara s drvećem višim od pet metara i zastorom krošnje između 10 % i 30 % ili drvećem koje taj prag može dosegnuti *in situ*, osim ako se podastru dokazi da je zaliha ugljika površine prije i poslije prenamjene takva da su nakon primjene metodologije propisane u Uredbi iz članka 41. ovoga Zakona ispunjeni uvjeti iz stavka 13. ovoga članka.

(10) Stavak 8. ovoga članka ne primjenjuje se ako je u trenutku dobivanja sirovina zemljište imalo isti status kao u siječnju 2008.

(11) Biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase proizvedena iz poljoprivredne biomase uzeta u obzir za potrebe navedene u stavku 1. ovoga članka ne smiju se proizvoditi iz sirovina dobivenih na zemljištu koje je u siječnju 2008. bilo tresetište, osim ako se pruže dokazi da uzgoj i proizvodnja te sirovine ne obuhvaćaju isušivanje prethodno neisušenog tla.

(12) Biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase proizvedena iz šumske biomase koja se uzimaju u obzir za potrebe iz stavka 1. ovoga članka ispunjavaju sljedeće kriterije za smanjenje rizika od uporabe šumske biomase koja je dobivena neodrživom proizvodnjom:

1. država u kojoj je šumska biomasa posječena ima propise primjenjive u području sječe te sustave nadzora i provedbe kojima se osigurava:

a) zakonitost operacija sječe

b) obnova šume na posječenim površinama

c) da su područja koja su utvrđena međunarodnim ili nacionalnim pravom ili ih je odredilo relevantno nadležno tijelo u svrhu očuvanja prirode, uključujući močvarna tla i tresetišta, zaštićena

d) da se sječa provodi uzimajući u obzir očuvanje kvalitete tla i bioraznolikosti u cilju minimiziranja negativnih učinaka i

e) da se sječom održava ili poboljšava dugoročni proizvodni kapacitet šume.

2. ako nisu dostupni kriteriji iz točke 1. ovoga stavka, biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase proizvedena iz šumske biomase uzimaju se obzir za potrebe iz stavka 1. ovoga članka ako postoje sustavi upravljanja na razini šumarskog područja nabave kojima se osigurava:

a) zakonitost operacija sječe

b) obnova šume na posječenim površinama

c) da su područja koja su utvrđena međunarodnim ili nacionalnim pravom ili ih je odredilo relevantno nadležno tijelo u svrhu očuvanja prirode, uključujući močvarna tla i tresetišta, zaštićena, osim ako su pruženi dokazi da sječa te sirovine nije utjecala na tu svrhu očuvanja prirode

d) da se sječa provodi uzimajući u obzir očuvanje kvalitete tla i bioraznolikosti u cilju minimiziranja negativnih učinaka i

e) da se sječom održava ili poboljšava dugoročni proizvodni kapacitet šume.

(13) Biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase proizvedena iz šumske biomase uzeta u obzir za potrebe iz stavka 1. ovoga članka ispunjavaju sljedeće zahtjeve u pogledu korištenja zemljišta, prenamjene zemljišta i šumarstva (engl. *land-use, land-use change and forestry*; u daljnjem tekstu: LULUCF):

1. država ili regionalna organizacija za gospodarske integracije iz koje potječe šumska biomasa:

a) stranka je Pariškog sporazuma

b) podnijela je na nacionalnoj razini određeni doprinos (engl. *nationally determined contribution*; u daljnjem tekstu: NDC) za Okvirnu konvenciju Ujedinjenih naroda o promjeni klime (engl. *United Nations Framework Convention on Climate Change*; u daljnjem tekstu: UNFCCC) koja obuhvaća emisije i uklanjanja iz poljoprivrede, šumarstva i korištenja zemljišta i kojom se osigurava da se promjene u zalihi ugljika povezane sa sječom biomase smatraju obvezivanjem države na smanjenje ili ograničenje emisija stakleničkih plinova kako je utvrđeno u NDC-u ili

c) usvojila je propise u skladu s člankom 5. Pariškog sporazuma, koji se primjenjuju u području sječe, za očuvanje i povećanje zaliha i ponora ugljika, i dokazuju da prijavljene emisije u sektoru LULUCF ne prelaze uklanjanja

2. ako nisu dostupni kriteriji iz točke 1. ovoga stavka, biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase proizvedena iz šumske biomase uzimaju se u obzir za potrebe iz stavka 1. ovoga članka ako postoje sustavi upravljanja na razini šumarskoga područja nabave kako bi se osiguralo dugoročno održavanje ili jačanje razina zaliha i ponora ugljika u šumi.

(14) Uštede emisija stakleničkih plinova uporabom biogoriva, tekućih biogoriva i goriva iz biomase koja se uzima u obzir za potrebe iz stavka 1. ovoga članka iznose:

1. najmanje 50 % za biogoriva, bioplin potrošen u sektoru prometa i tekuća biogoriva proizvedena u postrojenjima koja su bila u pogonu najkasnije 5. listopada 2015.

2. najmanje 60 % za biogoriva, bioplin potrošen u sektoru prometa i tekuća biogoriva proizvedena u postrojenjima koja su stavljena u pogon u razdoblju od 6. listopada 2015. do 31. prosinca 2020.

3. najmanje 65 % za biogoriva, bioplin potrošen u sektoru prometa i tekuća biogoriva proizvedena u postrojenjima koja su stavljena u pogon od 1. siječnja 2021.

4. najmanje 70 % za proizvodnju električne energije, grijanja i hlađenja iz goriva iz biomase u postrojenjima koja su puštena u pogon u razdoblju od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2025. i 80 % u postrojenjima koja su puštena u pogon od 1. siječnja 2026.

(15) Smatra se da je postrojenje u pogonu ako je započela fizička proizvodnja biogoriva, bioplina potrošenog u sektoru prometa i tekućih biogoriva te fizička proizvodnja grijanja i hlađenja i električne energije za goriva iz biomase.

(16) Uštede emisije stakleničkih plinova od korištenja biogoriva, bioplina potrošenog u sektoru prometa, tekućih biogoriva i goriva iz biomase u proizvodnim postrojenjima za grijanje, hlađenje i električnu energiju izračunavaju se u skladu s Uredbom iz članka 41. ovoga Zakona.

(17) Električna energija iz goriva iz biomase uzima se u obzir za potrebe iz stavka 1. ovoga članka samo ako ispunjava jedan ili više od sljedećih zahtjeva:

1. proizvodi se u postrojenjima s ukupnom ulaznom toplinskom snagom manjom od 50 MW

2. za postrojenja ukupne ulazne toplinske snage od 50 do 100 MW, proizvodi se primjenom tehnologije visokoučinkovite kogeneracije ili za postrojenja koja su namijenjena samo za proizvodnju električne energije koja udovoljavaju razinama energetske učinkovitosti povezanima s najboljim raspoloživim tehnologijama kako su definirane u Provedbenoj odluci Komisije (EU) 2017/1442 od 31. srpnja 2017. o utvrđivanju zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama (NRT-i) za velike uređaje za loženje u skladu s Direktivom 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća (priopćeno pod brojem dokumenta C(2017) 5225) (Tekst značajan za EGP) (SL L 212, 17. 8. 2017.)

3. za postrojenja ukupne ulazne toplinske snage veće od 100 MW, proizvodi se primjenom tehnologije visokoučinkovite kogeneracije ili, za postrojenja koja su namijenjena samo za proizvodnju električne energije, koja ostvaruju neto električnu učinkovitost od najmanje 36 %

4. proizvodi se primjenom hvatanja i skladištenja CO_2 iz biomase.

(18) Za potrebe iz stavka 1. ovoga članka postrojenja koja su namijenjena samo za proizvodnju električne energije uzimaju se u obzir samo ako ne uporabljuju fosilna goriva kao glavna goriva te ako ne postoji potencijal troškovne učinkovitosti za primjenu tehnologije visokoučinkovite kogeneracije u skladu s propisom kojim se uređuje tržište toplinske energije.

(19) Odredba stavka 1. točaka 1. i 2. ovoga članka primjenjuje se samo na postrojenja koja se puštaju u pogon ili su prenamijenjena za uporabu goriva iz biomase nakon 25. prosinca 2021.

(20) Odredba stavka 1. točke 3. ovoga članka ne primjenjuje se na potpore dodijeljene u okviru programa potpora u skladu s člankom 16. ovoga Zakona odobrenih do 25. prosinca 2021.

(21) Za potrebe iz stavka 1. ovoga članka uzimaju se u obzir biogoriva i tekuća biogoriva dobivena u skladu s ovim člankom i dodatnim kriterijima održivosti.

Provjera usklađenosti s kriterijima održivosti i uštede emisija stakleničkih plinova

Članak 28.b

(1) Kad se biogoriva, tekuća biogoriva, goriva iz biomase ili druga goriva iz stavka 7. ovoga članka uzimaju u obzir za potrebe iz članka 28.a stavka 1. ovoga Zakona, gospodarski subjekt mora dokazati da su ispunjeni kriteriji održivosti i uštede emisija stakleničkih plinova iz članka 28.a stavaka 7. do 14. ovoga Zakona.

(2) Gospodarski subjekti iz stavka 1. ovoga članka moraju koristiti sustav masene bilance kojim se:

1. određuje da se pošiljke sirovina ili goriva različitih svojstava održivosti i ušteda emisija stakleničkih plinova mogu miješati primjerice u kontejneru, u objektu za preradu ili logistiku, unutar infrastrukture za prijenos i distribuciju ili na takvoj lokaciji

2. određuje da se pošiljke sirovina s različitim energetskim sadržajem mogu miješati za potrebe daljnje prerade, uz uvjet da je veličina pošiljaka prilagođena u skladu s njihovim energetskim sadržajem

3. zahtijeva da podaci o svojstvima održivosti i ušteda emisija stakleničkih plinova te veličini pošiljaka iz točke 1. ovoga stavka vrijede i za mješavinu i

4. predviđa da je iznos svih pošiljaka odstranjenih iz mješavine opisan kao da ima ista svojstva održivosti, u istim količinama, kao i iznos pošiljaka dodan mješavini te zahtijeva da se ta bilanca postigne u primjerenom razdoblju.

(3) Sustavom masene bilance osigurava se da se svaka pošiljka samo jednom računa za potrebe izračuna konačne brutopotrošnje energije iz obnovljivih izvora iz članka 8. stavka 1. ovoga Zakona te uključuje informacije o tome je li potpora dodijeljena za proizvodnju te pošiljke, te ako jest, o vrsti programa potpore.

(4) Ako je pošiljka iz stavka 3. ovoga članka prerađena, informacije o svojstvima održivosti i ušteda emisija stakleničkih plinova pošiljke prilagođavaju se i pripisuju proizvodnji u skladu sa sljedećim pravilima:

1. ako se preradom pošiljke sirovina proizvodi samo jedan proizvod koji je namijenjen proizvodnji biogoriva, tekućih biogoriva ili goriva iz biomase, obnovljivih tekućih i plinovitih goriva nebiološkog podrijetla namijenjenih uporabi u prometu ili goriva iz recikliranog ugljika, količina pošiljke i povezane količine u vezi sa svojstvima održivosti i ušteda emisija stakleničkih plinova prilagođavaju se primjenom faktora konverzije koji predstavlja odnos između mase proizvodnje koja je namijenjena za takvu proizvodnju i mase sirovina koja ulazi u postupak

2. ako se preradom pošiljke sirovina proizvodi više proizvoda koji su namijenjeni proizvodnji biogoriva, tekućih biogoriva ili goriva iz biomase, obnovljivih tekućih i plinovitih goriva nebiološkog podrijetla namijenjenih uporabi u prometu ili goriva iz recikliranog ugljika, za svaki se proizvod primjenjuje zasebni faktor konverzije i upotrebljava zasebna masena bilanca.

(5) Gospodarski subjekti iz stavka 1. ovoga članka na zahtjev Ministarstva dostavljaju informacije i podatke u pogledu usklađenosti s graničnim vrijednostima ušteda emisija stakleničkih plinova u prijevozu i kriterijima održivosti i uštede emisija stakleničkih plinova utvrđenim u Uredbi iz članka 41. ovoga Zakona.

(6) Gospodarski subjekti iz stavka 1. ovoga članka trebaju zadovoljavati standarde neovisne revizije dostavljenih podataka kojima se:

1. provjerava da su primijenjeni sustavi točni, pouzdani i zaštićeni od prijevara, uključujući provjeru kojom se jamči da materijali nisu namjerno izmijenjeni ili odbačeni kako bi pošiljka ili njezin dio postali otpad ili ostatak

2. procjenjuje učestalost i metodologija uzorkovanja te pouzdanost podataka.

(7) Obveze iz stavaka 5. i 6. ovoga članka primjenjuju se neovisno o tome jesu li biogoriva, tekuća biogoriva, goriva iz biomase, obnovljiva tekuća i plinovita goriva nebiološkog podrijetla namijenjena uporabi u prometu ili goriva iz recikliranog ugljika proizvedena u Europskoj uniji ili su uvezena.

(8) Informacije o zemljopisnom podrijetlu i vrsti sirovina za biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase razvrstana po opskrbljivačima gorivom stavljaju se na raspolaganje potrošačima na mrežnim stranicama operatora, opskrbljivača ili relevantnih nadležnih tijela te se ažuriraju jednom godišnje.

(9) Odluku o prihvatljivim dobrovoljnim nacionalnim ili međunarodnim programima koji određuju standarde za proizvodnju biogoriva, tekućih biogoriva ili goriva iz biomase ili drugih goriva donosi Europska komisija provedbenim aktom.

(10) Kada gospodarski subjekt iz stavka 1. ovoga članka podastre dokaze ili podatke dobivene u skladu s programom za koji je donesena odluka Europske komisije iz stavka 9. ovoga članka, opskrbljivač ne dostavlja daljnje dokaze o ispunjavanju kriterija održivosti i uštede emisija stakleničkih plinova iz članka 28.a stavaka 7. do 14. ovoga Zakona.

(11) Neovisnu reviziju u okviru dobrovoljnog programa provode ovlašteni verifikatori ili neovisni revizori za verifikaciju usklađenosti s kriterijima održivosti. Na zahtjev nadležnih tijela, isti dostavljaju relevantne informacije vezane za nadzor, uključujući točan datum, vrijeme i mjesto revizije.

(12) Ako nadležna tijela utvrde probleme povezane s neispunjavanjem obveza, ona o tome bez odgode obavješćuju dobrovoljni program.

Izračun utjecaja biogoriva, tekućih biogoriva i goriva iz biomase na stakleničke plinove

Članak 28.c

(1) Ušteda emisije stakleničkih plinova zbog uporabe biogoriva, tekućih biogoriva i goriva iz biomase za potrebe članka 28.a stavka 14. ovoga Zakona izračunava se prema Uredbi iz članka 41. ovoga Zakona.

(2) Izvješća koja uključuju informacije o tipičnim emisijama stakleničkih plinova iz uzgoja poljoprivrednih sirovina područja na teritoriju Republike Hrvatske mogu biti klasificirana na razini 2 u nomenklaturi teritorijalnih jedinica za statistiku (NUTS) ili na više razvrstanoj razini NUTS u skladu s Uredbom (EZ) br. 1059/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. svibnja 2003. o uspostavi zajedničkog razvrstavanja prostornih jedinica za statistiku (NUTS) (SL L 154, 21. 6. 2003.). Tim se izvješćima prilaže opis metode i izvor podataka koji su upotrijebljeni za izračun razine emisija. Tom se metodom uzimaju u obzir svojstva tla, klime i očekivanog prinosa sirovina.

(3) Kada je riječ o područjima izvan Europske unije, izvješća mogu biti istovjetna izvješćima iz stavka 2. ovoga članka, ako su ih sastavila nadležna tijela.«.

Članak 9.

U članku 29. stavku 6. točka 2. mijenja se i glasi:

»2. informacije o propisima iz točke 1. ovoga stavka kojima se uređuju postupci izdavanja odobrenja, certificiranja i izdavanja dozvola i primjenjuju načela objektivnosti, transparentnosti, razmjernosti, jednakog postupanja prema podnositeljima zahtjeva i uzimanja u obzir posebnosti pojedinih tehnologija obnovljive energije«.

Članak 10.

Iza članka 31. dodaju se naslovi iznad članaka i članci 31.a i 31.b koji glase:

»Plan za određivanje namjenskih područja za mrežnu infrastrukturu i infrastrukturu za skladištenje koja je potrebna za integriranje energije iz obnovljivih izvora u elektroenergetski sustav

Članak 31.a

(1) Ministarstvo u suradnji s ministarstvom nadležnim za prostorno uređenje, ministarstvom nadležnim za zaštitu okoliša i prirode te operatorom prijenosnog sustava i operatorom distribucijskog sustava donosi plan za određivanje namjenskih područja za mrežnu infrastrukturu i infrastrukturu za skladištenje koja su potrebna za integraciju energije iz obnovljivih izvora u elektroenergetski sustav.

(2) Za projekte mrežne infrastrukture, planom iz stavka 1. ovoga članka ne obuhvaćaju se područja mreže Natura 2000 i zaštićena područja, osim ako ne postoje alternative za realizaciju projekta mrežne infrastrukture.

(3) Za projekte infrastrukture za skladištenje, planom iz stavka 1. ovoga članka isključuju se područja mreže Natura 2000 i zaštićena područja.

(4) Plan iz stavka 1. ovoga članka predstavlja stručnu podlogu za izradu prostornog plana.

Postrojenje za skladištenje energije za odgođenu isporuku energije

Članak 31.b

(1) Proizvođač ili nositelj projekta proizvodnje energije iz obnovljivih izvora energije u sklopu svog postrojenja može imati i postrojenje za skladištenje energije za vlastite potrebe za odgođenu isporuku energije u mrežu kao dio proizvodnog postrojenja, a koje je smješteno unutar obuhvata postrojenja, na građevinskoj čestici na kojoj se nalazi priključno postrojenje ili u neposrednoj blizini priključnog postrojenja, sukladno prostornom planu i/ili propisima iz područja prostornog uređenja i gradnje, ako ne predstavlja ugrozu za zaštitu okoliša i prirode, vodne resurse i zaštitu od požara.

(2) Za postrojenje za skladištenje energije iz stavka 1. ovoga članka nije potrebno ishoditi energetsko odobrenje.«.

Članak 11.

U članku 46. stavku 1. riječi: »0,42 kn/kWh« zamjenjuju se riječima: »0,055744 EUR/kWh«.

Članak 12.

U članku 47. stavku 9. riječi: »0,42 kn/kWh« zamjenjuju se riječima: »0,055744 EUR/kWh«.

Članak 13.

Naslov iznad članka 51. mijenja se i glasi: »*Proizvodnja električne energije za vlastite potrebe i samoopskrba električnom energijom*«.

Članak 51. mijenja se i glasi:

»(1) Opskrbljivači električne energije dužni su preuzimati viškove električne energije od krajnjih kupaca s vlastitom proizvodnjom ili korisnika postrojenja za samoopskrbu koji kumulativno zadovoljavaju sljedeće uvjete:

1. imaju status povlaštenog proizvođača električne energije iz članka 37. ovoga Zakona i/ili su ostvarili pravo na trajno priključenje na elektroenergetsku mrežu, za proizvodna postrojenja koja se smatraju jednostavnim građevinama

2. krajnji kupac s vlastitom proizvodnjom ili korisnik postrojenja za samoopskrbu ima priključnu snagu u smjeru predaje električne energije u mrežu koja je manja ili jednaka priključnoj snazi u smjeru preuzimanja električne energije iz mreže i ne više od 500 kW

3. ukupna priključna snaga u smjeru predaje električne energije u mrežu na obračunskim mjernim mjestima potrošača vlastite obnovljive energije koji djeluju zajednički nije veća od ukupne priključne snage u smjeru preuzimanja električne energije iz mreže na tim obračunskim mjernim mjestima i ne više od 500 kW

4. ukupna priključna snaga u smjeru predaje električne energije u mrežu na obračunskim mjernim mjestima dionika odnosno članova zajednice obnovljive energije nije veća od ukupne priključne snage u smjeru preuzimanja električne energije na tim obračunskim mjernim mjestima i ne više od 500 kW

5. krajnji kupac s vlastitom proizvodnjom ili korisnik postrojenja za samoopskrbu predaje višak električne energije u mrežu preko istog obračunskog mjernog mjesta preko kojeg kupuje električnu energiju od opskrbljivača odnosno preuzima električnu energiju iz mreže

6. krajnji kupac s vlastitom proizvodnjom ili korisnik postrojenja za samoopskrbu vodi podatke o proizvedenoj električnoj energiji o kojoj je jednom mjesečno dužan izvijestiti operatora sustava ako ne postoji automatsko očitanje podataka o proizvodnji električne energije.

(2) Preuzimanje električne energije od krajnjeg kupca s vlastitom proizvodnjom ili korisnika postrojenja za samoopskrbu iz stavka 1. ovoga članka uređuje se ugovorom o opskrbi električnom energijom krajnjeg kupca s vlastitom proizvodnjom ili korisnika postrojenja za samoopskrbu koji sklapaju opskrbljivač električne energije i krajnji kupac s vlastitom proizvodnjom ili korisnik postrojenja za samoopskrbu, a koji obvezno sadržava odredbe o preuzimanju viškova električne energije.

(3) Krajnji kupac s vlastitom proizvodnjom ili korisnik postrojenja za samoopskrbu dužan je, na zahtjev opskrbljivača s kojim je sklopio ugovor iz stavka 2. ovoga članka, dostaviti podatke o svom proizvodnom postrojenju i/ili proizvodnoj jedinici.

(4) Opskrbljivači električne energije obvezni su u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva krajnjeg kupca s vlastitom proizvodnjom ili korisnika postrojenja za samoopskrbu kojem isporučuju električnu energiju sklopiti ugovor o opskrbi električnom energijom iz stavka 2. ovoga članka.

(5) Za preuzetu električnu energiju od strane opskrbljivača električne energije iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje se vrijednost električne energije preuzete od krajnjeg kupca s vlastitom proizvodnjom Ci u obračunskom razdoblju na sljedeći način:

1. Ci = 0,9*PKCi, ako za obračunsko razdoblje i vrijedi:

Epi >= Eii

2. Ci = 0,9*PKCi*Epi/Eii, ako za obračunsko razdoblje i vrijedi Epi < Eii

gdje je:

– Epi = ukupna električna energija preuzeta iz mreže na obračunskom mjernom mjestu krajnjeg kupca u obračunskom razdoblju, izražena u kWh

– Eii = ukupna električna energija predana u mrežu na obračunskom mjernom mjestu krajnjeg kupca u obračunskom razdoblju, izražena u kWh

– PKCi = prosječna jedinična cijena električne energije koju krajnji kupac plaća opskrbljivaču za prodanu električnu energiju, isključujući dio cijene koji se regulira za potrebe prijenosa i distribucije električne energije te sve naknade i davanja propisana posebnim propisima, unutar obračunskog razdoblja, izražena u EUR/kWh.

(6) Opskrbljivač električne energije iz stavka 1. ovoga članka u svakom obračunskom razdoblju umanjuje račun krajnjem kupcu s vlastitom proizvodnjom za vrijednost električne energije preuzete od krajnjeg kupca s vlastitom proizvodnjom izračunanu na način utvrđen stavkom 5. ovoga članka.

(7) Za električnu energiju koju opskrbljivač električne energije iz stavka 1. ovoga članka preuzima od korisnika postrojenja za samoopskrbu utvrđuje se vrijednost električne energije Ci u obračunskom razdoblju na sljedeći način:

1. Ci = kSO*PKCi, ako za obračunsko razdoblje i vrijedi:

Epi >= Eii

2. Ci = kSO*PKCi*Epi/Eii, ako za obračunsko razdoblje i vrijedi Epi < Eii

gdje je:

– kSO = faktor cijene koji će se odrediti poticajnim okvirom iz članka 53. stavka 17. ovoga Zakona, a koji ne može biti veći od 1

– Epi = ukupna električna energija preuzeta iz mreže na obračunskom mjernom mjestu krajnjeg kupca u obračunskom razdoblju, izražena u kWh

– Eii = ukupna električna energija predana u mrežu na obračunskom mjernom mjestu krajnjeg kupca u obračunskom razdoblju, izražena u kWh

– PKCi = prosječna jedinična cijena električne energije koju krajnji kupac plaća opskrbljivaču za prodanu električnu energiju, isključujući dio cijene koji se regulira za potrebe prijenosa i distribucije električne energije, unutar obračunskog razdoblja, izražena u EUR/kWh.

(8) Za kupce s vlastitom proizvodnjom i korisnike postrojenja za samoopskrbu utvrđivanje vrijednosti električne energije u skladu sa stavcima 5. i 7. ovoga članka primjenjuje se od datuma izdavanja potvrde o trajnom pogonu za proizvodno postrojenje.

(9) Utvrđivanje vrijednosti električne energije iz stavka 8. ovoga članka primjenjuje se na razdoblje od deset godina, a koje počinje teći od datuma izdavanja potvrde o trajnom pogonu za proizvodno postrojenje.

(10) Opskrbljivač električne energije iz stavka 1. ovoga članka u svakom obračunskom razdoblju umanjuje račun korisniku postrojenja za samoopskrbu za vrijednost električne energije preuzete od korisnika postrojenja za samoopskrbu izračunanu na način utvrđen stavkom 7. ovoga članka.

(11) Obračunsko razdoblje iz stavaka 6. i 10. ovoga članka je jedan kalendarski mjesec.

(12) Opskrbljivač električne energije iz stavka 1. ovoga članka može ponuditi krajnjem kupcu s vlastitom proizvodnjom ili korisniku postrojenja za samoopskrbu iz stavka 1. ovoga članka povoljnije uvjete otkupa električne energije u odnosu na uvjete utvrđene stavcima 5. i 7. ovoga članka.

(13) Operator distribucijskog sustava dužan je podatke o mjesečnoj ukupnoj potrošnji i proizvodnji korisnika postrojenja za samoopskrbu dostaviti opskrbljivaču i/ili otkupljivaču na maloprodajnom tržištu električne energije s kojim korisnik postrojenja za samoopskrbu ima sklopljen ugovor.

(14) Opskrbljivač ili otkupljivač dužan je utvrditi ukupan iznos novčanih primitaka korisnika postrojenja za samoopskrbu u prethodnoj kalendarskoj godini i o tome obavijestiti korisnika postrojenja za samoopskrbu do 28. veljače tekuće kalendarske godine.

(15) Krajnji kupac s vlastitom proizvodnjom koji ne planira viškove električne energije prodavati svom opskrbljivaču električnom energijom dužan je urediti prodaju svojih viškova električne energije u skladu s propisima kojima se uređuje tržište električne energije.

(16) Odredbe ovoga članka koje se odnose na korisnike postrojenja za samoopskrbu i kupce s vlastitom proizvodnjom primjenjuju se i na dioničare i članove zajednice obnovljive energije.

(17) Operator distribucijskog sustava jednom mjesečno izvješćuje Agenciju, operatora tržišta energije i Ministarstvo o priključnoj snazi svih obračunskih mjernih mjesta korisnika postrojenja za samoopskrbu i kupaca s vlastitom proizvodnjom te proizvedenoj, preuzetoj i predanoj električnoj energiji na tim obračunskim mjernim mjestima.

(18) Krajnji kupac iz stavka 1. ovoga članka dužan je omogućiti pristup operatoru distribucijskog sustava do proizvodnog postrojenja za samoopskrbu i/ili vlastitu potrošnju za potrebe povezivanja proizvodnog postrojenja i obračunskog mjernog mjesta odnosno omogućiti pristup operatoru distribucijskog sustava postrojenju za samoopskrbu i/ili vlastitu potrošnju tijekom životnog vijeka tog proizvodnog postrojenja.

(19) Prilikom određivanja tarifnih modela i tarifne stavke koja regulira naknadu za potrebu prijenosa i distribucije električne energije Agencija odnosno operatori sustava dužni su odrediti naknade za korištenje prijenosne i distribucijske mreže za krajnje kupce s vlastitom proizvodnjom električne energije ili korisnika postrojenja za samoopskrbu tako da odražavaju stvarne troškove te da su razmjerne i nediskriminirajuće.

(20) Za proizvodnju električne energije koja se koristi za vlastitu potrošnju kod krajnjih kupaca s vlastitom proizvodnjom električne energije ili korisnika postrojenja za samoopskrbu ne obračunavaju se naknade i pristojbe.

(21) Na krajnje kupce električne energije kategorije kućanstvo, koji do 31. prosinca 2025. predaju uredan zahtjev za provjeru mogućnosti priključenja i kojima operator distribucijskog sustava izda obavijest o mogućnosti priključenja sukladno pravilima o priključenju na distribucijsku mrežu, primjenjuju se:

1. obračun potrošnje električne energije koji uključuje dio cijene koji se regulira za potrebe prijenosa i distribucije električne energije, sve naknade te porezna i ostala davanja propisana posebnim propisom, koji uzima u obzir količinu električne energije koja predstavlja razliku između preuzete i isporučene električne energije u pojedinoj tarifi

2. cijena po kojoj opskrbljivač preuzima višak proizvedene električne energije, ako je na kraju obračunskog razdoblja količina radne energije isporučena u mrežu u pojedinoj tarifi veća od preuzete:

$$CiVT = 0{,}8*CpVT$$

$$CiNT = 0{,}8*CpNT$$

gdje je:

– CpVT = cijena ukupne električne energije preuzete iz mreže od strane krajnjeg kupca unutar obračunskog razdoblja, za vrijeme trajanja više dnevne tarife, izražena u EUR/kWh

– CpNT = cijena ukupne električne energije preuzete iz mreže od strane krajnjeg kupca unutar obračunskog razdoblja, za vrijeme trajanja niže dnevne tarife, izražena u EUR/kWh

– CiVT = cijena ukupne električne energije isporučene u mrežu od strane proizvodnog postrojenja u vlasništvu krajnjeg kupca unutar obračunskog razdoblja, za vrijeme trajanja više dnevne tarife, izražena u EUR/kWh

– CiNT = cijena ukupne električne energije isporučene u mrežu od strane proizvodnog postrojenja u vlasništvu krajnjeg kupca unutar obračunskog razdoblja, za vrijeme trajanja niže dnevne tarife, izražena u EUR/kWh.«.

Članak 14.

Članak 53. mijenja se i glasi:

»(1) Potrošači vlastite obnovljive energije, pojedinačno ili pomoću agregatora, imaju pravo:

1. proizvoditi energiju iz obnovljivih izvora, uključujući onu za vlastitu potrošnju, skladištiti i prodavati višak takve električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora, među ostalim, putem ugovora o kupnji obnovljive energije, opskrbljivača električnom energijom i uzajamnih trgovinskih dogovora, a da pritom ne podliježu, u pogledu električne energije koju troše ili unose u mrežu, diskriminirajućim ili nerazmjernim postupcima te naknadama i mrežnim naknadama koje ne odražavaju troškove, a u pogledu električne energije iz obnovljivih izvora koju sami proizvedu, a koja ostaje unutar njihovih objekata, diskriminirajućim ili nerazmjernim postupcima te bilo kakvim naknadama ili pristojbama

2. instalirati i upotrebljavati sustave za skladištenje električne energije u kombinaciji s postrojenjima koja proizvode električnu energiju iz obnovljivih izvora za vlastitu potrošnju, a da pritom ne plaćaju nikakve dvostruke naknade, uključujući mrežne naknade kada je riječ o pohranjenoj električnoj energiji koja ostaje u njihovim objektima

3. zadržati svoja prava i obveze kao krajnji kupci

4. primati naknadu, među ostalim, kada je to primjenjivo, putem programa potpore za električnu energiju iz obnovljivih izvora koju sami proizvode i unose u mrežu, koja odražava tržišnu vrijednost te električne energije te u koju može biti uračunana njezina dugoročna vrijednost za mrežu, okoliš i društvo.

(2) Operator distribucijskog sustava osigurava da potrošači vlastite energije iz obnovljivih izvora koji se nalaze u istoj zgradi imaju pravo zajednički se baviti aktivnostima navedenima u stavku 1. ovoga članka i da im je dopušteno dogovoriti dijeljenje obnovljive energije koja se proizvodi na njihovoj lokaciji ili lokacijama, ne dovodeći u pitanje mrežne naknade, i druge relevantne naknade pristojbe, doprinose i poreze primjenjive za svakog potrošača vlastite obnovljive energije.

(3) Dijeljenje električne energije potrošača vlastite obnovljive energije koji djeluju zajednički uređuje se u skladu s propisom kojim se uređuju opći uvjeti za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom.

(4) Ukupna priključna snaga u smjeru predaje električne energije u mrežu na obračunskim mjernim mjestima potrošača vlastite obnovljive energije iz stavka 3. ovoga članka ne smije biti veća od ukupne priključne snage u smjeru preuzimanja električne energije na tim obračunskim mjernim mjestima.

(5) Obračunska mjerna mjesta potrošača vlastite obnovljive energije koji djeluju zajednički te proizvodnog postrojenja i/ili postrojenja za skladištenje energije, koja su uključena u dijeljenje električne energije, moraju biti opremljena naprednim brojilom i u skladu s tehničkim zahtjevima propisanim u propisu kojim se uređuju mrežna pravila distribucijskog sustava.

(6) Povremeni višak električne energije iz proizvodnog postrojenja i/ili postrojenja za skladištenje energije u okviru potrošača vlastite obnovljive energije koji djeluju zajednički, koji nije preuzet od strane potrošača vlastite obnovljive energije koji djeluju zajednički u skladu s uređenim dijeljenjem električne energije u okviru potrošača vlastite obnovljive energije koji djeluju zajednički, preuzima opskrbljivač na obračunskom mjernom mjestu potrošača vlastite obnovljive energije koje je uključeno u dijeljenje električne energije ako zbroj priključnih snaga u smjeru predaje u mrežu svih proizvodnih postrojenja i/ili postrojenja za skladištenje energije koja sudjeluju u dijeljenju električne energije iznosi do uključivo 500 kW.

(7) Potrošači vlastite obnovljive energije koji djeluju zajednički iz stavka 5. ovoga članka imaju pravo na utvrđivanje vrijednosti električne energije u obračunskom razdoblju u skladu s člankom 51. stavkom 5. ovoga Zakona za obračunska mjerna mjesta iz stavka 5. ovoga članka koja pripadaju u kategoriju poduzetništvo.

(8) Potrošači vlastite obnovljive energije koji djeluju zajednički iz stavka 5. ovoga članka imaju pravo na utvrđivanje vrijednosti električne energije u obračunskom razdoblju u skladu s člankom 51. stavkom 7. ovoga Zakona za obračunska mjerna mjesta iz stavka 5. ovoga članka koja pripadaju u kategoriju kućanstvo.

(9) Razdoblje primjene utvrđivanja vrijednosti električne energije u skladu sa stavcima 7. i 8. ovoga članka počinje od datuma izdavanja potvrde za trajni pogon za prvo proizvodno postrojenje i/ili postrojenje za skladištenje energije koje je uključeno u dijeljenje električne energije u okviru potrošača vlastite obnovljive energije koji djeluju zajednički i traje deset godina.

(10) Obračunsko razdoblje iz stavaka 7. i 8. ovoga članka je jedan kalendarski mjesec.

(11) Opskrbljivač električne energije iz stavka 6. ovoga članka u svakom obračunskom razdoblju umanjuje račun potrošaču vlastite obnovljive energije s osnove električne energije predane u mrežu na obračunskom mjernom mjestu uključenom u dijeljenje električne energije u okviru potrošača vlastite obnovljive energije koji djeluju zajednički za iznos izračunan na temelju vrijednosti električne energije utvrđene stavcima 7. ili 8. ovoga članka.

(12) Operator distribucijskog sustava jednom mjesečno izvješćuje Agenciju, operatora tržišta energije i Ministarstvo o priključnoj snazi svih obračunskih mjernih mjesta potrošača vlastite obnovljive energije koji djeluju zajednički, priključnoj snazi svih obračunskih mjernih mjesta uključenih u dijeljenje električne energije u okviru potrošača vlastite obnovljive energije koji djeluju zajednički, te preuzetoj i predanoj električnoj energiji na tim obračunskim mjernim mjestima.

(13) Potrošači vlastite obnovljive energije mogu biti pojedinačni potrošači vlastite obnovljive energije i potrošači vlastite obnovljive energije koji djeluju zajednički i na sve njih se na jednak način primjenjuju odredbe ovoga članka.

(14) Proizvodno postrojenje potrošača vlastite obnovljive energije, osim proizvodnog postrojenja za samoopskrbu, može biti u vlasništvu treće strane ili ona može njime upravljati u pogledu instalacije, operacije, uključujući mjerenje potrošnje, i održavanja pod uvjetom da treća strana i dalje podliježe uputama potrošača vlastite obnovljive energije, u kom slučaju treća strana se ne smatra sama potrošačem vlastite obnovljive energije.

(15) U smislu ovoga Zakona, u slučaju potrošača vlastite obnovljive energije koji je pružatelj javnih usluga ili kućanstvo, proizvodnjom za vlastitu potrošnju smatra se i proizvodnja električne energije iz obnovljivih izvora koja je smještena iza drugih obračunskih mjernih mjesta (na udaljenoj lokaciji) pod uvjetom da obračunska mjerna mjesta pripadaju istom potrošaču vlastite obnovljive energije. Pritom instalirana snaga postrojenja za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora ne smije biti veća od ukupno 6 MW, a u slučaju pružatelja javnih usluga predmetna obračunska mjerna mjesta moraju se nalaziti unutar iste županije.

(16) Proizvodnja iz obnovljivih izvora za vlastitu potrošnju potrošača vlastite obnovljive energije na udaljenoj lokaciji ne dovodi u pitanje mrežne naknade, u skladu s propisom kojim se uređuju opći uvjeti za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom, kao ni druge relevantne naknade, pristojbe, doprinose i poreze.

(17) Agencija uspostavlja poticajni okvir koji omogućuje promicanje i olakšavanje razvoja potrošnje vlastite energije iz obnovljivih izvora na temelju procjene postojećih neopravdanih prepreka potrošnji vlastite energije iz obnovljivih izvora i njezina potencijala na području Republike Hrvatske i njezinim energetskim mrežama.

(18) Poticajni okvir iz stavka 17. ovoga članka, među ostalim, bavi se:

1. pitanjem dostupnosti potrošnje vlastite energije iz obnovljivih izvora svim krajnjim kupcima, uključujući one u kućanstvima s niskim prihodima ili ranjivim kućanstvima

2. uklanjanjem neopravdanih prepreka financiranju projekata na tržištu i mjerama za olakšavanje pristupa financiranju

3. pitanjem ostalih neopravdanih regulatornih prepreka potrošnji vlastite energije iz obnovljivih izvora, među ostalim, i za kategoriju kućanstvo

4. pitanjem poticaja za vlasnike zgrada da stvore mogućnosti za potrošnju vlastite energije iz obnovljivih izvora, među ostalim, i za kategoriju kućanstvo

5. pružanjem potrošačima vlastite energije iz obnovljivih izvora nediskriminirajući pristup relevantnim postojećim programima potpore te svim segmentima na tržištu električne energije za električnu energiju iz obnovljivih izvora iz vlastite proizvodnje koju unose u mrežu

6. osiguravanjem da potrošači vlastite energije iz obnovljivih izvora na odgovarajući i uravnotežen način pridonose podjeli troškova sustava kada se električna energija unosi u mrežu

7. analizom potreba i mogućnosti implementacije odvojenih mjerenja proizvodnje i potrošnje

8. određivanjem novih tarifnih elemenata.

(19) Poticajni okvir iz stavka 17. ovoga članka revidira se svake tri godine za razdoblje na deset godina.

(20) Potrošači vlastite obnovljive energije mogu koristiti poticaje iz poticajnog okvira iz stavka 17. ovoga članka najviše deset godina ukupno.

(21) Ministarstvo uključuje sažetak politika i mjera u sklopu poticajnog okvira i procjenu njihove provedbe u svoj NECP.«.

Članak 15.

U članku 59. stavku 8. riječ: »HRK« zamjenjuje se riječju: »EUR«.

Članak 16.

U članku 61. stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2650,00 eura do 66.360,00 eura kaznit će se za prekršaj pravna osoba odnosno pravna osoba koja je elektroenergetski subjekt ako:

1. kao povlašteni proizvođač električne energije ne održava tehničko-tehnološke značajke i uvjete korištenja proizvodnog postrojenja i/ili proizvodne jedinice za koje je stečen status povlaštenog proizvođača sukladno članku 34. stavku 13. točki 1. ovoga Zakona

2. kao povlašteni proizvođač električne energije ne dostavlja Agenciji, operatoru tržišta električne energije i drugim nadležnim tijelima izvješća i drugu propisanu dokumentaciju u skladu s člankom 34. stavkom 13. točkom 2. ovoga Zakona

3. kao povlašteni proizvođač električne energije ne održava mjernu opremu u njegovoj nadležnosti i vlasništvu u skladu s člankom 36. stavkom 1. točkama 3., 5. i 6. ovoga Zakona ili ne iskazuje istinite i točne mjerne podatke u skladu s člankom 34. stavkom 13. točkom 4. ovoga Zakona

4. kao povlašteni proizvođač električne energije ne odgovara na upite Agencije ili ne dostavlja dokumentaciju u vezi s korištenjem proizvodnog postrojenja sukladno članku 34. stavku 13. točki 5. ovoga Zakona

5. ne osigura obračun neto isporučene električne energije na proizvodnom postrojenju za koje proizvodno postrojenje je stečen status povlaštenog proizvođača, a koje proizvodno postrojenje koristi više priključaka odnosno obračunskih mjernih mjesta sukladno članku 36. stavku 5. ovoga Zakona

6. na proizvodnom postrojenju i/ili proizvodnoj jedinici za koje je stečen status povlaštenog proizvođača izvrši promjenu uvjeta korištenja proizvodnog postrojenja bez prethodne suglasnosti Agencije na planirane promjene (članak 40. stavak 1.)

7. kao opskrbljivač električne energije ne preuzme udio izražen u postotku u neto isporučenoj električnoj energiji povlaštenih proizvođača električne energije iz članka 45. ovoga Zakona, uključivo pravo na jamstvo podrijetla iz članka 35. stavka 1. ovoga Zakona po reguliranoj otkupnoj cijeni koja iznosi 0,055744 EUR/kWh (članak 46. stavak 1.)

8. kao opskrbljivač električne energije ne preuzme od operatora tržišta energije električnu energiju isporučenu od povlaštenih proizvođača električne energije iz članka 45. ovoga Zakona do 31. prosinca 2023., sukladno udjelu tog opskrbljivača na tržištu električne energije, po reguliranoj cijeni koja iznosi 0,055744 EUR/kWh (članak 47. stavak 9.)

9. kao krajnji kupac s vlastitom proizvodnjom ili korisnik postrojenja za samoopskrbu jednom mjesečno ne izvijesti operatora sustava ako ne postoji automatsko očitanje podataka o proizvodnji o podacima proizvedene električne energije (članak 51. stavak 1. točka 6.)

10. kao krajnji kupac s vlastitom proizvodnjom ili korisnik postrojenja za samoopskrbu, na zahtjev opskrbljivača električne energije s kojim je sklopio ugovor, ne dostavi tom opskrbljivaču električne energije podatke o svom proizvodnom postrojenju i/ili proizvodnoj jedinici (članak 51. stavak 3.)

11. kao opskrbljivač električne energije koji u roku od 30 dana od podnošenja zahtjeva krajnjeg kupca s vlastitom proizvodnjom ili korisnika postrojenja za samoopskrbu kojem isporučuje električnu energiju ne sklopi ugovor o opskrbi električnom energijom (članak 51. stavak 4.)

12. kao krajnji kupac s vlastitom proizvodnjom koji ne planira viškove električne energije prodavati svom opskrbljivaču električne energije ne uredi prodaju svojih viškova električne energije u skladu s propisima kojima se uređuje tržište električne energije (članak 51. stavak 15.)

13. kao krajnji kupac iz članka 51. stavka 1. ovoga Zakona ne omogući pristup operatoru distribucijskog sustava do proizvodnog postrojenja za samoopskrbu i/ili vlastitu potrošnju za potrebe povezivanja proizvodnog postrojenja i obračunskog mjernog mjesta odnosno ne omogući pristup operatoru distribucijskog sustava postrojenju za samoopskrbu i/ili vlastitu potrošnju tijekom životnog vijeka tog proizvodnog postrojenja (članak 51. stavak 18.)

14. kao član EKO bilančne grupe ne postupa u skladu s pravilima vođenja EKO bilančne grupe (članak 59. stavak 5.)

15. kao član EKO bilančne grupe ne dostavlja ili ne dostavlja pravodobno operatoru tržišta energije podatke i dokumentaciju, utvrđenu Pravilima vođenja EKO bilančne grupe, potrebnu za planiranje proizvodnje električne energije za EKO bilančnu grupu (članak 59. stavak 13.).«.

Članak 17.

U članku 62. stavku 1. točke 6., 7. i 8. mijenjaju se i glase:

»6. ne dostavi podatke o mjesečnoj ukupnoj potrošnji i proizvodnji korisnika postrojenja za samoopskrbu opskrbljivaču i/ili otkupljivaču na maloprodajnom tržištu električne energije s kojim korisnik postrojenja za samoopskrbu ima sklopljen ugovor kojim se uređuje otkup električne energije (članak 51. stavak 13.)

7. kao operator distribucijskog sustava jednom mjesečno ne izvijesti Agenciju, operatora tržišta energije i Ministarstvo o priključnoj snazi svih obračunskih mjernih mjesta korisnika postrojenja za samoopskrbu i krajnjih kupaca s vlastitom proizvodnjom, te proizvedenoj, preuzetoj i predanoj električnoj energiji na tim obračunskim mjernim mjestima (članak 51. stavak 17.)

8. kao operator distribucijskog sustava jednom mjesečno ne izvijesti Agenciju, operatora tržišta energije i Ministarstvo o priključnoj snazi svih obračunskih mjernih mjesta potrošača vlastite obnovljive energije koji djeluju zajednički, priključnoj snazi svih obračunskih mjernih mjesta uključenih u dijeljenje električne energije u okviru potrošača vlastite obnovljive energije koji djeluju zajednički, te preuzetoj i predanoj električnoj energiji na tim obračunskim mjernim mjestima (članak 53. stavak 12.).«.

Točke 9. do 11. brišu se.

Dosadašnja točka 12. postaje točka 9.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 18.

(1) Postupci koji su pokrenuti, a nisu dovršeni prije stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema odredbama Zakona o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (»Narodne novine«, br. 138/21. i 83/23.).

(2) Za postojeće krajnje kupce s vlastitom proizvodnjom i korisnike postrojenja za samoopskrbu, koji su ostvarili pravo na obračun električne energije, naknade te porezna i ostala davanja prema odredbama članka 51. Zakona o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (»Narodne novine«, br. 138/21. i 83/23.), primjenjuju se te odredbe za razdoblje od deset godina od datuma izdavanja potvrde o trajnom pogonu za proizvodno postrojenje.

Članak 19.

Vlada Republike Hrvatske uskladit će Uredbu o korištenju obnovljivih izvora energije i visokoučinkovitih kogeneracija (»Narodne novine«, br. 28/23.) i Uredbu o poticanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i visokoučinkovitih kogeneracija (»Narodne novine«, br. 70/23.) s odredbama ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 20.

(1) Agencija će uspostaviti registar zajednica obnovljive energije te donijeti pravila o registru zajednica obnovljive energije iz članka 3. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Agencija će uspostaviti poticajni okvir iz članka 52. stavka 4. Zakona o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (»Narodne novine«, br. 138/21. i 83/23.) i članka 14. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Do uspostave poticajnog okvira iz članka 52. stavka 4. Zakona o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (»Narodne novine«, br. 138/21. i 83/23.) i članka 14. ovoga Zakona faktor cijene iz članka 13. ovoga Zakona iznosi 1.

(4) Ministarstvo će donijeti plan za određivanje namjenskih područja za mrežnu infrastrukturu i infrastrukturu za skladištenje koja je potrebna za integriranje energije iz obnovljivih izvora u elektroenergetski sustav iz članka 31.a stavka 1., koji je dodan člankom 10. ovoga Zakona, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 21.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 022-02/25-01/31
Zagreb, 30. travnja 2025.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik
Hrvatskoga sabora
Gordan Jandroković, v. r.

1018

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KOMASACIJI POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA

Proglašavam Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o komasaciji poljoprivrednog zemljišta, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 30. travnja 2025. godine.

Klasa: 011-02/25-02/48
Urbroj: 71-10-01/2-25-2
Zagreb, 2. svibnja 2024.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Zoran Milanović, v. r.

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KOMASACIJI POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA

Članak 1.

U Zakonu o komasaciji poljoprivrednog zemljišta (»Narodne novine«, br. 46/22.) u članku 7. stavku 2. iza riječi: »površina poljoprivrednog zemljišta« dodaju se riječi: »komasacijske gromade«.

Iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

»(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, ako je u prijedlogu komasacijskog područja više od 50 % zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske, Ministarstvo može donijeti odluku u postupku komasacije kojom se zemljište za opće potrebe i/ili zemljište za zajedničke potrebe u cijelosti ili u većoj mjeri osigurava iz zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske.«.

Članak 2.

Članak 8. mijenja se i glasi:

»(1) U postupku komasacije poljoprivredno zemljište iz područja komasacijske gromade može se sporazumom zamijeniti za poljoprivredno zemljište izvan područja komasacijske gromade.

(2) Zamjena iz stavka 1. ovoga članka može se obavljati do isteka roka od 15 dana od dana održavanja skupa sudionika komasacije iz članka 30. stavka 1. ovoga Zakona.«.

Članak 3.

Članak 13. mijenja se i glasi:

»(1) Za potrebe komasacije i praćenja komasiranog zemljišta, u skladu s ovim Zakonom i drugim propisom kojim se uređuje područje poljoprivrednog zemljišta, uspostavlja se i vodi informacijski sustav komasacije (u daljnjem tekstu: ISK) u elektroničkom obliku kao sustav koji se može povezati s informacijskim sustavima pojedinih javnopravnih tijela koja na temelju ovoga Zakona i posebnih propisa izrađuju i/ili održavaju prostorne podatke i druge podatke značajne za komasaciju.

(2) ISK se uspostavlja kao samostalan sustav ili kao jedan od modula unutar odgovarajućeg informacijskog sustava za poljoprivredno zemljište.«.

Članak 4.

U članku 14. iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

»(2) Komasacija se može radi ispunjenja Programa pokrenuti na značajnim površinama poljoprivrednog zemljišta koje se ne koristi u svrhu poljoprivredne proizvodnje ili se loše iskorištava.«.

Dosadašnji stavci 2. i 3. postaju stavci 3. i 4.

Članak 5.

U članku 15. iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

»(2) Komasacijsko područje sastoji se od jedne ili više komasacijskih gromada, a može obuhvatiti poljoprivredno zemljište na području jedne ili više jedinica lokalne samouprave odnosno Grada Zagreba.«.

U dosadašnjem stavku 2., koji postaje stavak 3., iza riječi: »okolna« dodaje se riječ: »poljoprivredna«.

Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 4.

U dosadašnjem stavku 4., koji postaje stavak 5., riječi: »nisu predmet komasacije« zamjenjuju se riječima: »ne ulaze u komasacijsku gromadu«.

Dosadašnji stavci 5. i 6. postaju stavci 6. i 7.